

OWE
Eniti o ba se. Va
ra loko tui pe o
se poi.

Irohin Yoruba

VOL X No. 473

MONDAY AUGUST 2, 1954

KODU KAN FIJI

Ema a polovo oja
nyin sinu iwe
Irohin Yoruba

Alamojuto Awon Ilu Amona Ijoba Geesi Fi Ise Sile

LONDONU-Ni aipe yi ni a gbo Irohin pe
Ogbeni Oliver Lyttelton Alamojuto Awon
ilu amona Ijoba Geesi (Secretary of State for
the Colonies) ti fi iseg Alamojuto na sile, o di
eni odun moikanlegozi nissiyi, o si ti beres iseg
Alamojuto yi late inu odun 1951.

Isogbi yi sia ilu bere si
mai se ni ogi Alaga
Egbey Alamojuto Ina Omimamomi [£84,000,000.
Associated Electrical Industries Group] eyi o
ti nse telelefe ni ki o
to wa bere ni Alamo-
juto.

Eniti nwon nigerio lati
fi ipo re sun iseg Alamojuto na ni Ogbeni
Leonas Boyd eniti o wa
ni aye "Transport and
Civil Aviation Minister"
nissiyi, o si dagbi to
eni odun moikanlindan-
duta.

Oloye Rotimi Williams De

EKO-Ni ojo Aiki ti
iseg ojo kedebogbu osu
ti o koja yi ni Oloye
Rotimi Williams ba oyo
ofururu de si Ikeja, Pe-
bute Oke Ofururu lati ilu
Oyotubo lehun ni o ti yan-
ri gbohbo iseg nuelu ti
awu Egbey Action Group
ti tan an lo se tan.

Oloye Rotimi Williams
je okan nissi awon meji
ti Ijoba Iwo. Orun Nigeria
tan lo si si Oyinbo fun
iwadi eto bi nwon ti se-
rre eto si iwoju lehun.
Nwon de ilu Australia
ati U.S.A. (Amerika)
nitor pe apapo ayamoye
Ijoba won phe tiba larg-
ba nta won dogba.

Ogbem Olver Lyttelton

OLOYE ROTIMI WILLIAMS

James Adejinle Be Olotu Wo

EKO-Ni ojo Ilegun ti ese
ii o koja yi ni Ogbeni James
A. Adejinle ati James
Oyebanji, awon onthara
wa ni Lekki Kukurantum,
Gold Coast wa si iwebo
Olotu Irohin Yoruba.

Lehun ti nwon ki Olo-
tu tan ti on paipa si
se ayesi won bi o si to
ati bi o si ye tan ni
Olotu ba mu won yika
ghobgo de iseg ero-igbe
wun. Ina won si dus
bi Olotu li se fi ghobgo
eto ero irinse na ye wun.
Ni ojo lokanta oja
karun odun yi si nwon
ta moto kuro ti Lekki
Kukurantum. G. C. Leg-
him ti nwon ganle si Eko
ni nwon ba koja si ilu
won, ilu Ejigbo leba Ede.

Lehun ti nwon ti si era
mo de fun ijabo die, nwon
si pada si bujoko owo
won ni oke Okun ni ojo
keyi d'logbo osu ga, ni
ojo keyi ti nwon wa be Olo-
tu wo. Alo a dara, abo
a sunwo o.

Olowofela Sin Omoye F'okó

EKO-NI-E-Ni ojo Oyedeyo
osu keta odun ti okoja si
Gbadamoyi Garuba, ni
Agbede Odunm in que-
re. Odunm Rufai Omo-
ri ola Abite gomo odun
magbadilegun (Nwaja hi
ni 27,637) fuu ojo re
Ogbede Salz Atiyekpa na
iaghale. Agunleyinu.

Nigbani ojo ihejebuwa na
ti ku ojo mese o si te
izomo ti gbohbo won aru
adugbo ti o iwa ki won
ku ipadeju ni fi ewon si
namu iti di ojo iso-yug
(23,654) gbagi di eto ihe-
jebayo Musulumi. Oghen
Yesula Adezagho, eghosa
babu Iyabo rawo puppo
ni ojo ka.

Awon Afia ti o se eto
iso-yigiri si eti Afia Alli,
Ketu, Sanni Nendi
ati Afia Bellu Ude Gego.
Afia Salawu Aremu si o
ro waasi ni ojo ea, bi ko
ma dake mo ni zhaye re
ti, otiori gnikesi si o gba-
run re.

Ki Olorun si omoye rete
iye Iyabo na o.

Adedigba Pada S'oke-Okun

EKO-Ni ojo Abahemti ti ise oje kinlalidogben
osu keta odun yi si Ogbem George Adedigba,
Onibara. Iwe Irohin Yoruba ni Rawku, Gold
Coast ba oyo ofururu fo wa si Nigerian lati wa
si iwebo awon enye re ni ijobo lati ni ibiti
awon egbo re bi isele titun ti awon ikoyi de.
Lehun ti o se bi ojo
Ighobio o si de si Agbo-
marus ni Eko ni o ba
rekoju lo si ilu re ni
Wo eju eve kran

Obirin Kan Bimo Tan O Gbe Sonu

EKO-Ni ojo Ilegun ti ese
ii o koja si emebi
kan bengi, si fi iloré
per li ti o njen pon eme
o, si o le iwu u akata
si ege oti Sodipore, Iles-
Ex, elumin omo-ikoro
ko na.

Osakun owo obiran
o wa ina owo gbagbo
on tan kan obiran
nighta nwa wa gbo
ono lura na si o nke,
ti o nwa oyede, ti o nke
ya ma.

Lekki na ji nkan bi
ebe goso ni lekki nkan
awon Abeyemi "Massey
Street Dispensary." Nkan
ja mi karo karo emu nke,
nkan si we e, iwon si
mu ce, iwa vwo na le
gegebi tenu Dikka Iya-
afin I. Analohi, nghan-
wawa wan an we, o te-
wo si ecan marua abe.
(See 63 dots.)

OLUSEYI (IYAKOMI)
na ni nwon stoku yi.

"Oluseyi" ni owo ni o
ntolu emu ni so o. Okan
naga awen abiyamo ibe
ni nwon si nwon ibe ni eyan
mu, iwegbede mgbari, abi-
yamo na ba lo si ole tire
owen, a ma a tan un na
wara.

Oju ono na fa enia
moja nikanma gbo gbo
awon ti o nse nolu ento-
de nabe no o eft lati wa
a pia ni niju ono na ye.

PR-GRESS
O! ARE U MISSING
16 hours of it for less than
3D A DAY --- GET REDIFF-SION

E MA KA IWE
Irohin Yoruba
Nigbagbogbo

Eto Ijoba Iwo Orun Dara

Ni ijape si ui awon Ijoba Iwo-Orun Nigeria se ikede pe awon yé ni asojo kan pataki ni illu London ti yó dabi Ajéyé ti awon Ijoba Geéji ma a ni arin illu tiba na níhín lati ma a mojuto ghogbo oran iti o ba kan Ijoba Iwo-Orun Nigeria.

Nigbagi awon Olotu Egbe Action Group ti o pi aye Ijoba Iwo-Orun Nigeria ni ikawo won dorikodo lati was enihi yé lo fun iṣe ṣe, ghogbo won si panupo yan Oloye M. E. R. Okorodudu.

Yoruba ni "íka ní o bi to si imi ní zá fi re e". Nitoripe enihi-owu yan lati lo joko si gbagi lati ma a se hésé yé ki enihi ti o ni oye ati lakaye pupo, eni-keji ti o ba si ti ní omo ni yé mo pe ghogbo awon ti o wa ni idé eto Ijoba Iwo-Orun Nigeria ni era oti won peye.

Pataki awon iṣe ti Asoju Ijoba Iwo-Orun ti iwo yé joko si Ile-Ijoba Iwo-Orun Nigeria ni London na yé ma a mojuto lo-hun ni "Eto Iṣéh" bi ala-gbawu wa sun wáyan Ijoba Geéji lo-hun ati tiwon fun wa ní.

Ghogbo awon emí lla Ijoba Iwo-Orun ti o ba ní olo si ile kíga lo-hun ni yé ma a se iwaranwo fun wán bi anfaidó o ti se to wón lo-wó to wón lese, ti iwu iyawu ati wahala ní ayan omi wa ti o lo kópe le-hun eri nísidélo kó fi ni si mo ati lati ma a wa aye ile eká ati ile ghigbe fun awon ti ko ba iyi.

Gbabu, ni iyawo gbo ti Alusa okó se be si kanga nibiti o sa lagoo si, ní o ba se arwo la le si odo awosa enia re pe, "Alusa ma taun de o, o-kosi kanga o, yó daran si mi lorun o, oyin yá tra adugbe e gba mi lewo Alusa".

Gbegbo awon era adu-

ABIYAMO ETI RE MELO?

'YARO' Awogba Omode!

Aluka oniwa o Famá? Awon atun wáyan lá aye gbowo te enihi bi?

ADEPERI, OREIRE, INUJIWO, OSL,

IGBONNA, IKO, IGBE-ORIN, OTU-

TU, JBA, JEDEDUJI ati orisirí awon aron miran

E iwa 'YARO' omide lenu ati igbá EHUN HIHII. Lé rà "YARO" awogba atun gomide fun ghogbo awon aruna iwa yé quondé lenu.

"YARO" lo pe oje ni ghogbo ilé Nigeria.

Kí iṣe yé ki o ní pi owo ti ADAMODI ogbojú miran fun o.

SOLD BY:

YIN OLUWA MEDICINE STORES

(K. B. Savage, Chemist and Druggist)

88, Broad Street, Lagos

AND ALL DRUG STORES throughout Nigeria.

OLOTU.

ETE OBIRIN KO ŞE JA

(Latí: Qwó S. O. ISHQOLA, AKIM ODA, G.C.)

(O beré lati qó si lo koja)

NIGBATI o di ojo ke-tati nwón ti pariwo yi tan ni iyawo gbe okuta nla kan si eti kanga a kan ti o wa ni arin ita won nigbati o si di asiko ti awon ero oja ale nlo noja ni iyawo na ba gbera lo si oja o ní oso momó pe pupo kí o ti oja na de. Ilin ti bi Alusa na ipupo.

Nigbagi awon na so eru oja re ka tan ni Alusa ojo se wa bate pe "Etsé oto ko fi sun loja, Iwo afori obiri yé?" Iyawo re na si da lohan pe "Iwo ni afori aladeré".

Bi okó re ti ki on fi ibiun gba a seti o si tefe si owo re te okuta ti o bi e, cui kanga na sun kanga, okuta na si sun ghabut! nímu kanga. O si yata sare lo sapomó si koro kan. Oko si era pe aya on ni o sia sun kanga no, si ko boju wo chin mo, on paapo si, bi se iwu kanga na to o lati yó iyawo re na jede.

Gbabu, ni iyawo gbo ti Alusa okó se be si kanga nibiti o sa lagoo si, ní o ba se arwo la le si odo awosa enia re pe, "Alusa ma taun de o, o-kosi kanga o, yó daran si mi lorun o, oyin yá tra adugbe e gba mi lewo Alusa".

Gbegbo awon era adu-

gbo ati awon enia Alusa na ní o sure de, nwón kunkun kungona, eru si ba won pupo. Were, bi ogan, nwón ti gbe akasó sun kanga na, nwón si yó Alusa na Jade, iyawo na si obere, si sy wipe ori yó on, osi dupe lodo Olorum.

Sugbon ti awon enia re ko ba yó ya te de mole, on si ni ki e tu u site. Lehin ti nwón ti turan ni iyawo re wa bi-lere pe "Se ghogbo ele obinji ni yé ti mo o". Bi ti bi Alusa Jere orí q. Yí, ni ariyanjanoye orí ayojó wón oyo kimi wa so si okan Alusa na, o wá "taud"; ki o to so wá. Ele obinji ko se mgara.

Enyon onkaye yi, e mo wipe mitorí okunrin ni Qórún se da obinji, yea ni wipe obirin, wa gege obularuwó fun okunrin, e o ri bi iwu sun Alusa ti si fi etekelé se ijambari sun okó re.

Ikó ti a ri mu dani nnu itan yi mi ki okunrin ti o ba ni obitiri ni ile ki o zoja pélè ete obinji. Enihi ko ba i si ti ni ava ki o mo tele pe, erisirisi eti ni o wa nínu obinji.

Olotu, mo dupe o, oju ko fera ku o.

on ni o so pe kl e de mole, on si ni ki e tu u site.

Lehin ti nwón ti turan ni iyawo re wa bi-lere pe "Se ghogbo ele obinji ni yé ti mo o". Bi ti bi Alusa Jere orí q. Yí, ni ariyanjanoye orí ayojó wón oyo kimi wa so si okan Alusa na, o wá "taud"; ki o to so wá. Ele obinji ko se mgara.

Enyon onkaye yi, e mo wipe mitorí okunrin ni Qórún se da obinji, yea ni wipe obirin, wa gege obularuwó fun okunrin, e o ri bi iwu sun Alusa ti si fi etekelé se ijambari sun okó re.

Ikó ti a ri mu dani nnu itan yi mi ki okunrin ti o ba ni obitiri ni ile ki o zoja pélè ete obinji. Enihi ko ba i si ti ni ava ki o mo tele pe, erisirisi eti ni o wa nínu obinji.

Olotu, mo dupe o, oju ko fera ku o.

Maria Nana Jalaisi

OD-EKU, IGBOMI-NIA VIA ILORIN-NI qó "Bi ti se ojo ke-tati osu ti o ka yi [36:24] ni yá enihi-rece Maria Nana Jalaisi lehin aisan qó mye peta. Bi ti o dake ri ese awon iṣe ahi si iwu awon sghabga adugbo pe sabi oku ya na, ikihibon ti nwón yá se e qó ti o ku na lati fi se yé fuu on to ogunre.

Ni ojo keji ni nwón pe owo owo awon olukon (Headmaster) ni surukon S. I. M. Igbadja ati si ghogbo awon qó ibi ya mulu, bakanra ni nwón ranzí si omi re, Jelohsabéth Ogunbiyi II o wa ni Yaba, eet ghogbo wón si pe si she were ti nwón gbo eze ni. NWón si jumó sun oku mu pele ayi ati eyé ni.

Ni ojo Aliku ti se ojo keji osu yi ni iwu je isin dade isiruk qó iya na, ese awon enia palakatáki ni o pe si abe, awon omi ti iya na fi site ni Oghé Philips Sakafo, Ruru Olajide, John Arsumu S. I. Bogunjoko, nwón enia námo pupo, nwón si fi orisirí oniṣe addun au orisirí eti te ghogbo awon alabaysé qó na lorun.

Alabi Onlu Faari ati Gladimasiyi Onisekere fu ti ati sekere won dabira lo-ja, na, ghogbo awon emi okoto ati awon alabaysé si ní bi kokoro.

Ijade isiruk na dun o lararin, iehin ko to amo-juba kí. Ki Otuwa ikihi chin iya na o dara o.

Garuba Adeyemo Se Ase Odun

KONTANGORA-Ni ojo Aiku ti se ojo keja osu kefa edun oju ni Ogbe Garuba Adeyemo se ale edun Irun-Awé sun awon ore ati awon alabubo re.

Irobin ko to amo-juba ni orisirí oniṣe addun au orisirí oniṣe ti o fe ghogbo ecia ti o wa sibe lorun.

Lehin ti nwón ti se nwón tan iwu sun si bi ala-se edun ra ya foto ki nyawo ni agogo meijo ale iyi agogo meijo qsan u nwón ti bate.

Die nínu awon alababi oyé, gba ni Alagba E. Folarin; S. A. Adegbola, Akwé (Aba, U. A. C.) Ossanya, John Oni Arewa, Abdú Osunseyi, Abdul Raimiti Alai, Sañu Ogunmola, Samuel Qwo-ade, E. O. Omidiú, J. A. Oladosa Oniforo, ali awon Iya-erin wa Ajafarai Garuba, Racatu Garuba, Marian Omidiú, Elizabeth Adepaú, Muniratu Lawani, Marian Adeyanju.

Asiyi se amudun o. Amun.

Iya Oninure Lo

QYAN-Ni ojo Aje isie ojo keji owo kóku oju keji pdun yi li irobin tankulu pe Iya Oninure, Iya-onin, Oṣonoyin Atole-Emu, ti se Iya Ogbere Eze-kel Oriade. Aṣoju Olotu Iwe Iro-ni Yoruba ni Akim Oda G.C. Isi le pe Olodumare minu le re ni agbole Obale Qyar.

Iya na dagba to eniṣe oduan ko o to te-remba. Gbara ti o to iku ni nwón ti owo wó kówo, benni awon enia ti o wa ni iku keji bi Igbo-Ofia, Erile ati beebé lo-tawo nu se wa ki won, ti awon emiokolo ati awon emiokolo kóku na si ngá náwo bi o to bi o o' ye.

Ni ojo Aliku ti se ojo keji osu yi ni iwu je isin dade isiruk qó iya na, ese awon enia palakatáki ni o pe si abe, awon omi ti iya na fi site ni Oghé Philip Sakafo, Ruru Olajide, John Arsumu S. I. Bogunjoko, nwón enia námo pupo, nwón si fi orisirí oniṣe addun au orisirí eti te ghogbo awon alabaysé qó na lorun.

Alabi Onlu Faari ati Gladimasiyi Onisekere fu ti ati sekere won dabira lo-ja, na, ghogbo awon emi okoto ati awon alabaysé si ní bi kokoro.

Ijade isiruk na dun o lararin, iehin ko to amo-juba kí. Ki Otuwa ikihi chin iya na o dara o.

Wo oju ewe keja

